

Research Paper

Predicting Social Anxiety Based on Attachment Styles, Mentalization Capacity, and Ego Strength in Adolescents of Qazvin City, Iran

Masoumeh Eisazadeh¹ , *Mahmoud Bahramkhani^{2,3}

1. Department of Psychology, Allameh Qazvini Institute, Qazvin, Iran.
2. Department of Psychiatry and Clinical Psychology, Clinical Research Development Unit, 22 Bahman Hospital, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran.
3. Social Determinants of Health Research Center, Research Institute for Prevention of Non-Communicable Diseases, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran.

Citation Eisazadeh M, Bahramkhani M. [Prediction of Social Anxiety Based on Attachment Styles, Mentalization Capacity and Ego Strength in Adolescents of Qazvin (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2024; 30:E949.1. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.949.1>

doi <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.949.1>

Received: 24 Jun 2024

Accepted: 26 Nov 2024

Available Online: 25 Dec 2024

ABSTRACT

Objectives Several factors are involved in the social anxiety experience of teenagers, and attachment styles and psychological functions, such as ego strength and mentalization, play a significant role. This study predicts social anxiety based on attachment styles, mentalizing capacity, and ego strength in teenage students of Qazvin City, Iran.

Methods This study employed a correlational design. The statistical population of this research consists of teenage students from Qazvin City, Iran, who were selected using a multi-stage stratified sampling method. The number of samples was obtained using the Cochran formula of 380 people, of which 152 girls and 165 boys remained after the drop of subjects. The data was collected using the following questionnaires: Social phobia inventory, attachment style questionnaire, psychological inventory of ego and reflective function questionnaire. Meanwhile, multiple regression was used to analyze the data.

Results According to the results of multiple linear regression, the variables included in the model explained 42.8% of the variance of social anxiety. Ego strength and secure attachment style had a negative and significant relationship with social anxiety. Avoidant insecure attachment style and ambivalent insecure attachment style had a positive and significant relationship with social anxiety. Also, certainty and uncertainty dimensions of mentalization had no significant relationship with social anxiety in the regression model. Although examining the relationship between mentalization and social anxiety using the Pearson coefficient showed a positive and significant relationship between mentalization (certainty) and there was a negative and significant relationship between mentalization (uncertainty) and social anxiety.

Conclusion Attachment styles and ego strength can predict social anxiety in teenagers. Mentalizing capacity alone is related to social anxiety, but in combination with attachment styles and ego strength, it does not have a significant role in predicting social anxiety.

Key words:

Social phobia,
Object attachment,
Mentalization, Ego
Strength

* Corresponding Author:

Mahmoud Bahramkhani, Assistant Professor.

Address: Department of Psychiatry and Clinical Psychology, Clinical Research Development Unit, 22 Bahman Hospital, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran.

Tel: +98 (912) 3829643

E-mail: m.bahramkhani@gmail.com

Copyright © 2024 The Author(s); Publisher by Iran University Medical Sciences
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Extended Abstract

Introduction

Adolescence is one of the most sensitive and pervasive periods of human life, as many personality and identity changes happen in this period and it is a new opportunity to make positive and enduring changes in human personality. Therefore, it will leave serious personality consequences if there are serious psychological problems in teenagers. Social anxiety is one of the human issues, especially in adolescents, which has many destructive and interfering effects on the development of adolescents, including the formation of their identity and personality.

Social anxiety, as one of the social, mental, emotional, and social health problems of adolescents, causes adolescents to be afraid of meeting strangers and being evaluated by them, and to experience severe anxiety. They avoid such situations or tolerate them with great anxiety and are also afraid of being evaluated and ridiculed. Adolescents with social anxiety have fewer social interactions than their peers, feel many problems in dealing with the demands of the environment and society, and are less adaptable to the environment. According to published statistics, the frequency and prevalence of social anxiety in teenagers and young adults is 19% to 33%, and in adults, between 3% to 13%. Previous studies have pointed to several factors in the experience of social anxiety by teenagers, among which the role of attachment styles and psychological functions, such as ego strength and mentalization, play a significant role. Accordingly, this research predicts social anxiety based on attachment styles, mental capacity, and ego strength in teenage students of Qazvin City, Iran.

Methods

This was a correlational study. The population investigated in the present study includes all teenage girls and boys in the 8, 9, 10 and 11 grades of Qazvin City, Iran, who were selected using the multi-stage stratified sampling method. The number of samples was obtained by the Cochran formula of 380 people, of which 152 girls and 165 boys remained after the drop of subjects. The reason for the dropout of the subjects was that the questionnaires were not completed, or they were distorted, or complete demographic information was not mentioned. In this research, data collection was done by completing the Connoer social anxiety questionnaire, Hazen and Shaver [25] attachment style questionnaire, psychological

ego strength questionnaire, and reflective function questionnaire. To analyze the data, multiple regression was carried out using the SPSS software, version 26.

Results

The results of multiple linear regression ($F=27.28$, $P<0.001$) showed that the variables in the model altogether explain 42.8% of the variance of social anxiety. According to the results of Table 1, ego strength ($\beta=-0.281$, $P<0.001$) and secure attachment style ($\beta=0.167$, $P=0.003$) had a negative and significant relationship with social anxiety. Avoidant insecure attachment style ($\beta=0.229$, $P<0.001$) and ambivalent insecure attachment style ($\beta=0.324$, $P<0.001$) had a positive and significant relationship with social anxiety. Also, the dimensions of mentalization, such as certainty ($\beta=0.069$, $P=0.302$) and uncertainty ($\beta=0.115$, $P=0.095$), had no significant relationship with social anxiety in the regression model. Although the examination of the relationship between mentalization and social anxiety using Pearson correlation coefficient showed a positive and significant relationship between social anxiety and mentalization (certainty ($P<0.001$, $r=0.279$) and uncertainty ($r=0.320$, $P>0.001$)). Also, the relationship between ego strength and mentalization using the Pearson correlation coefficient showed a negative and significant relationship between ego strength and mentalization in the dimension of certainty ($P<0.001$, $r=-0.237$) and a positive and significant relationship in the dimension of uncertainty ($P>0.0001$, $r=0.291$).

Conclusion

Attachment styles and ego strength can predict social anxiety in adolescents. In other words, if there is a combination of secure attachment style with high ego strength in teenagers, the experience of social anxiety in teenagers is lower, and vice versa. Many psychological functions in the form of the ego develop in the context of a secure emotional relationship with or a secure attachment to the mother. The child builds their ego by using the mechanism of identification with the mother's psychological functions. Therefore, the existence of a safe and strong mother, in other words, the existence of a relationship based on secure attachment, is important in the development of a strong ego. The mentalization capacity alone is related to social anxiety; in other words, the greater the mentalization ability of teenagers, the less social anxiety they experience, especially when teenagers are certain of this capacity, but mentalization in combination with attachment styles and ego strength does not play an important role in predicting social anxiety. Mentalization capacity is considered a type of psychological function. Functionally, it can be among

Table 1. Regression coefficients

Variables	Unstandard Coefficient		Standard Coefficient	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	SE	β			T	VIF
Constant	60.01	8.35		7.18	0.001	--	--
Ego strength	-0.129	0.026	-0.281	-4.90	0.001	0.827	1.21
Certainty	0.192	0.186	0.069	1.03	0.302	0.610	1.63
Uncertainty	-0.334	0.199	-0.115	-1.68	0.095	0.582	1.71
Avoidant attachment	0.717	0.169	0.229	4.25	0.001	0.934	1.07
Secure attachment	-0.533	0.177	-0.167	-3.02	0.003	0.890	1.12
Ambivalent attachment	0.927	0.163	0.324	5.70	0.001	0.843	1.18

Abbreviations: VIF: Variance inflation factor; SE: Standard error; Sig.: Significance.

Iranian Journal of
PSYCHIATRY AND CLINICAL PSYCHOLOGY

the functions of the ego. This is why this study examined the relationship between mentalization and ego strength. Meanwhile, there is a significant relationship between mentalization and ego strength. Accordingly, adolescents with higher ego strength tend to exhibit greater certainty about their own and others' mental states, demonstrating stronger mentalizing abilities, whereas those with weaker ego strength typically show lower levels of mentalization. As a result, in combination with ego strength under the influence of the ego variable, mentalizing ability loses its significant relationship with social anxiety. However, it may imply a mediating relationship between ego strength and social anxiety.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the Ethics Committee of [Qazvin University of Medical Sciences](#) (Code: IR.QUMS.REC.1403.003).

Funding

This article was extracted from the master's thesis of Masoumeh Eissazadeh at the Faculty of Humanities, [Al-lameh Qazvini Higher Education Institute](#). This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors contributions

Conceptualization, Supervision, Data analysis, Investigation, Writing: Mahmoud Bahramkhani; Writing, Literature review, Data collection: Masoumeh Eisazadeh.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

The authors would like to thank all participants for their cooperation in this study.

مقاله پژوهشی

پیش‌بینی اضطراب اجتماعی براساس سبک‌های دلبستگی، ظرفیت ذهنی‌سازی و قدرت ایگو در نوجوانان شهر قزوین

معصومه عیسی‌زاده^۱، *محمود بهرام‌خانی^{۲،۳}

۱. گروه روان‌شناسی عمومی، موسسه آموزش عالی علامه قزوینی، قزوین، ایران.

۲. گروه روان‌پزشکی و روانشناسی بالینی، واحد توسعه تحقیقات بالینی، بیمارستان ۲۲ بهمن، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

۳. مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

Citation Eisazadeh M, Bahramkhani M. [Prediction of Social Anxiety Based on Attachment Styles, Mentalization Capacity and Ego Strength in Adolescents of Qazvin (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2024; 30:E949.1. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.949.1>

doi <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.949.1>

چکیده

تاریخ دریافت: ۰۴ تیر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۰۶ آذر ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۰۵ دی ۱۴۰۳

اهداف: عوامل متعددی در تجربه اضطراب اجتماعی نوجوانان دخیل است که سبک‌های دلبستگی و نیز عملکردهای روان‌شناختی مثل قدرت ایگو و ذهنی‌سازی نقش بسزایی در این زمینه ایفا می‌کنند. هدف مطالعه حاضر پیش‌بینی اضطراب اجتماعی براساس سبک‌های دلبستگی، ظرفیت ذهنی‌سازی و قدرت ایگو در دانش‌آموزان نوجوان شهر قزوین است.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش را دانش‌آموزان نوجوان شهر قزوین تشکیل می‌دهد که با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. تعداد نمونه با فرمول کوکران ۳۸۰ نفر به دست آمد که از این تعداد بعد از افت آزمودنی ۱۵۲ دختر و ۱۶۵ پسر باقی ماند. داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌های اضطراب اجتماعی کانور، سبک‌های دلبستگی هازان و شاور، قدرت ایگوی مارکستروم و همکاران و ذهنی‌سازی فانگی و لایتون جمع‌آوری شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از رگرسیون چندگانه استفاده شد.

یافته‌ها: باتوجه به نتایج رگرسیون خطی چندگانه ($f=27/28, P<0/001$) مشخص شد متغیرهای وارد شده به مدل ۴۲/۸ درصد از تغییرات اضطراب اجتماعی را تبیین کرده‌اند. قدرت ایگو و سبک دلبستگی ایمن با اضطراب اجتماعی رابطه منفی و معنی‌دار داشتند. سبک دلبستگی نایمن اجتنابی و سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا با اضطراب اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری داشتند. همچنین بعد قطعیت و عدم قطعیت ذهنی‌سازی در مدل رگرسیون رابطه معنی‌داری با اضطراب اجتماعی نداشتند. هرچند بررسی رابطه بین ذهنی‌سازی و اضطراب اجتماعی به صورت خطی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین اضطراب اجتماعی و ذهنی‌سازی (بعد قطعیت) رابطه مثبت و معنی‌دار و ذهنی‌سازی (بعد عدم قطعیت) رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد.

نتیجه‌گیری: سبک‌های دلبستگی و قدرت ایگو می‌توانند اضطراب اجتماعی را در نوجوانان پیش‌بینی کنند. ظرفیت ذهنی‌سازی به تنهایی با اضطراب اجتماعی رابطه دارد اما در ترکیب با سبک‌های دلبستگی و قدرت ایگو در پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نقش معنی‌داری ندارد.

کلیدواژه‌ها:

هراس اجتماعی، دلبستگی به ابژه، ذهنی‌سازی، قدرت ایگو

* نویسنده مسئول:

دکتر محمود بهرام‌خانی

نشانی: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، بیمارستان ۲۲ بهمن، واحد توسعه تحقیقات بالینی، گروه روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی.

تلفن: ۲۸۲۹۶۴۳ (۹۱۲) ۰۹۸+

پست الکترونیکی: m.bahramkhani@gmail.com

Copyright © 2024 The Author(s); Publisher by Iran University Medical Sciences
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

مقدمه

داشتن این عوامل از نظر تربیتی، پیشگیری و حتی درمانی کمک شایان توجهی به نوجوانان در کسب هویت منسجم خواهد کرد. در همین راستا، عواملی مثل سبک‌های دلبستگی، قدرت ایگو و ظرفیت ذهنی‌سازی از جمله عوامل بسیار مهم رشدی هستند که اگر به‌درستی رشد نیافته باشند مشکلات اجتماعی-هیجانی زیادی برای فرد به‌ویژه در دوره نوجوانی و کسب هویت به وجود می‌آورند. مطالعه حاضر به دنبال فهم ارتباط متغیرهای فوق با اضطراب اجتماعی است.

دیدگاه دلبستگی به تجارب اولیه اجتماعی مؤثر در رشد شناختی و عاطفی فرد می‌پردازد. در دهه‌های اخیر، پژوهش‌های فراوانی به بررسی علل یا تداوم اختلالات روانی از دیدگاه دلبستگی پرداخته شده است. برای مثال اوزتورک و همکاران [۱۰]، رابطه معنی‌داری بین اضطراب اجتماعی و سبک‌های دلبستگی نوجوانان پیدا کردند. در مطالعه‌ای دیگر [۱۱] آمده است که دلبستگی نقش بسیار مهمی در اختلال اضطراب اجتماعی و اختلال شخصیت اجتنابی ایفا می‌کند. افرادی که در دوران کودکی، مراقب پاسخگویی به نیازهای جسمانی و عاطفی نداشته‌اند بیشتر در معرض سبک‌های ناپایمن دلبستگی قرار دارند و چون احساس اضطراب در مورد پاسخ‌دهی مراقب را درونی کرده‌اند در موقعیت‌های ناآشنا احساس گسستگی از تصاویر والدینی را درونی می‌کنند.

مانینگ و همکاران [۱۲] بیان کردند که تعامل‌های منسجم و حساس با مراقب و فرد مهم زندگی، به‌ویژه در پاسخ به استرس می‌تواند به دلبستگی ایمن منجر شود و به شکل‌گیری الگوی کاری درونی از خود به‌عنوان فردی توانمند و دوست‌داشتنی و دیگران به‌عنوان افرادی مراقبت‌کننده و باثبات منجر شود. سبک دلبستگی اضطرابی با الگوی ذهنی منفی به خود رابطه دارد. به این معنا که افراد با سبک دلبستگی اضطرابی خود را دوست‌داشتنی نمی‌بینند و سبک دوری‌گزین با الگوی ذهنی منفی در مورد دیگران ارتباط دارد؛ به این معنا که افراد با این سبک دلبستگی دیگران را غیرقابل اعتماد و طردکننده می‌دانند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که الگوی ذهنی درونی که انتظار طرد شدن از جانب دیگران در موقعیت‌های اجتماعی را تصور می‌کند، ممکن است به اضطراب در موقعیت‌های اجتماعی منجر شود.

قدرت ایگو^۲ عبارت است از توانایی حفظ هویت خود بدون توجه کردن به استرس‌های روانی، رنج و تعارضی که بین نیازهای درونی و تقاضاهای بیرونی می‌باشد. به‌عبارت‌دیگر توانایی حفظ ثبات ایگو براساس مجموعه نسبتاً پایداری از ویژگی‌های شخصیتی است که در توانایی حفظ سلامت روان منعکس می‌شود [۱۳]؛ درواقع قدرت ایگو نشان‌دهنده ظرفیت فرد در تحمل استرس بدون تجربه اضطراب فلج‌کننده است. وجود یک ایگوی قدرتمند

نوجوانی یکی از دوره‌های بحرانی، حساس و مهم در رشد انسان می‌باشد. یکی از شایع‌ترین مشکلات هیجانی در نوجوانی، اضطراب اجتماعی است که وقوع زود هنگام آن زندگی روانی و اجتماعی فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد، برای مثال مشکلاتی در زمینه ارتباط با همسالان، مشارکت در کارهای گروهی و مدرسه و بیشتر تکالیف اجرایی اجتماعی ایجاد می‌کند [۱]. تشخیص و درمان به‌موقع این اختلال در دوران کودکی یا نوجوانی به رشد ظرفیت‌ها و توانمندی‌های فردی، آموزشی و اجتماعی کمک می‌کند [۲].

اضطراب اجتماعی^۱ به‌عنوان یکی از مشکلات اجتماعی، سلامت روانی، هیجانی و اجتماعی نوجوانان [۳، ۴] باعث می‌شود نوجوان از مواجه شدن با افراد غریبه و ارزیابی شدن توسط آن‌ها بترسد و دچار تشویش و اضطراب شدید شود. او از این موقعیت‌ها اجتناب می‌کند یا با اضطراب زیادی آن موقعیت را تحمل می‌کند. همچنین از اینکه مورد ارزیابی و تمسخر قرار بگیرد واهمه پیدا می‌کند [۵، ۶]. نوجوانان دارای اضطراب اجتماعی نسبت به همسالان خود تعاملات اجتماعی کمتری دارند، در برخورد با تقاضاهای وابسته به محیط و اجتماع، مشکلات متعددی را احساس می‌کنند و سازگاری کمتری با محیط دارند [۷]. برطبق آمارهای منتشرشده، فراوانی و شیوع اضطراب اجتماعی در نوجوانان و جوانان ۱۹ الی ۳۳ درصد و در افراد بزرگسال بین ۳ تا ۱۳ درصد گزارش شده است [۸].

روان‌شناسان تحولی معتقدند فهم رشد بهنجار در دوره نوجوانی، بینش عمیقی در مورد مکانیسم‌های منجر به تداوم اختلالات اجتماعی-هیجانی در این دوره فراهم می‌آورد. شکل‌گیری هویت یکی از این فرایندهای رشدی بهنجار در این دوره است. با وجود نظریه‌های جدید، نظریه اریکسون همچنان معتبر است. طبق نظریه اریکسون، نوجوانان از شرایط سردرگمی هویت به انسجام هویت در این دوره گام برمی‌دارند. فرایند دستیابی به این هویت منسجم در نوجوانی به قدری مهم است که تمام ابعاد زندگی آینده فرد را در برمی‌گیرد. به همین خاطر علاقه زیادی به بررسی ارتباط بین سلامت روان نوجوانان و رشد هویت در آن‌ها وجود دارد، به‌طوری‌که پژوهشگران معتقدند بین این دو موضوع ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد. چنان‌که اگر فرد به هویت منسجمی در نوجوانی دست نیابد زمینه مشکلات اجتماعی-هیجانی فراهم می‌شود و از طرفی اگر فردی دارای اختلالات فوق باشد در روند کسب هویت دچار مشکل می‌شود [۹]. به همین دلیل بررسی عوامل شکل‌گیری، تداوم‌بخش و زمینه‌ساز اختلالات هیجانی به‌ویژه اختلال اضطراب اجتماعی، بینش بسیار مهمی در فهم این اختلالات در این دوره به وجود می‌آورد و با در نظر

2. Ego strength

1. Social anxiety

طولانی‌تری حفظ کنند، اما در مواجهه با استرس‌های بین‌فردی، از لحاظ هیجانی فاصله می‌گیرند و در شرایط استرس زیاد، این راهبردها شکست می‌خورند و باعث فعال‌سازی مجدد احساس ناامنی و بازنمایی منفی شدید از خود و افزایش استرس درونی می‌شود. تحقیقات نشان می‌دهد این افراد نشانه‌های اضطرابی را خیلی زیاد تجربه می‌کنند و می‌توانند هم نقص مشخصی در ذهنی‌سازی داشته باشند و هم میل به بیش‌ذهنی‌سازی نشان دهند [۱۹].

جهت دستیابی به تصویری روشن از یک اختلال در نظر داشتن عوامل زمینه‌ساز و تداوم‌بخش از اهمیت زیادی برخوردار است. به این معنا که هم باید فهم درستی از نحوه شکل‌گیری اختلال در فرایند رشدی هم نحوه تداوم آن به‌واسطه مکانیسم‌های تداوم‌بخش وجود داشته باشد. با تکیه بر این عقیده که اختلال اضطراب اجتماعی یک اختلال هیجانی و اجتماعی می‌باشد، پژوهشگران حاضر تصمیم گرفتند سبک‌های دلبستگی را به‌عنوان عامل زمینه‌ساز در نظر بگیرند.

علاوه بر آن، مکانیسم‌های دفاعی و ظرفیت ذهنی‌سازی به‌عنوان عوامل تداوم‌بخش در نظر گرفته شد. به‌دلیل اینکه این عوامل فقط در بستر دلبستگی ایمن می‌توانند رشد پخته‌ای داشته باشند، در غیر این صورت احتمال شکل‌گیری مشکلات هیجانی و اجتماعی بالاست. در نتیجه با توجه به نقش سبک‌های دلبستگی، قدرت ایگو و ذهنی‌سازی در شکل‌گیری و تداوم اضطراب اجتماعی، بررسی چگونگی و سهم ارتباط آن‌ها با اضطراب اجتماعی بسیار اهمیت دارد، به این دلیل که عوامل فوق با تأثیر بر شکل‌گیری هویت و شخصیت در نوجوانان می‌توانند مسیر زندگی آینده آن‌ها را تعیین کنند. هرچند در مطالعات مختلف رابطه عوامل فوق با اضطراب اجتماعی بررسی شده است اما هدف پژوهش حاضر تعیین نقش و سهم هر کدام از عوامل فوق در قالب یک مطالعه و پیش‌بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان براساس سبک‌های دلبستگی، قدرت ایگو و ظرفیت ذهنی‌سازی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

پژوهش از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه موردبررسی در پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان نوجوان دختر و پسر مقطع متوسطه اول و دوم شهر قزوین می‌باشند. تعداد نمونه با فرمول کوکران ۳۸۰ نفر به دست آمد که از این تعداد بعد از افت آزمودنی ۱۵۲ دختر و ۱۶۵ پسر باقی ماند. بنابراین از تعداد ۳۸۰ پرسش‌نامه جمع‌آوری شده، ۳۱۷ پرسش‌نامه وارد مطالعه شد و ۶۳ پرسش‌نامه به دلایل مختلف مخدوش بود که ۳۸ پرسش‌نامه متعلق به دختران و ۲۵ پرسش‌نامه متعلق به پسران بود. برای انتخاب نمونه از روش تلفیقی نمونه‌گیری طبقه‌ای چند مرحله‌ای تصادفی استفاده شد. در این فرایند با در نظر داشتن تعداد نمونه محاسبه شده، ابتدا نسبت دانش‌آموزان دوره متوسطه اول و دوم

موجب می‌شود افراد کمتر نشانه‌های آسیب روانی را بروز دهند و در برابر تنش‌های ناشی از شرایط فشارزای زندگی تحمل و ظرفیت کافی داشته باشند. از سوی دیگر، ضعف ایگو باعث می‌شود فرد به دنیای درونی خود برگردد و از دنیای بیرون فرار کند که این به عقب‌نشینی و ناتوانی در رویارویی با مسائل زندگی منجر می‌شود.

طبق دیدگاه فروید نیرومندی ایگو به توانایی آن در مواجهه با خواسته‌های اید، سوپرایگو، مقتضیات محیط و مدیریت این شرایط اطلاق می‌شود، اما گاهی تعارض‌های ناشی از اید و سوپرایگو به قدری شدید هستند که می‌توانند اضطراب در فرد ایجاد کنند. در این حالت فرد برای جلوگیری از ورود تکانه‌های ناخواسته به هوشیاری، مقدار زیادی انرژی صرف می‌کند [۱۴]. مطالعات گذشته بین قدرت ایگو و انعطاف‌پذیری مکانیسم‌های دفاعی، اطمینان در تعاملات اجتماعی و اضطراب کمتر در موقعیت‌های اجتماعی، مهارت بیشتر در کنترل اضطراب اجتماعی و عملکرد اجتماعی بهتر، ارتباط معنی‌داری به دست آورده‌اند [۱۵-۱۷]. کلارک و ولز^۳ [۱۸]، یک مدل شناختی از فوبیای اجتماعی را با تمرکز بر نقش ایگو در مدیریت اضطراب اجتماعی ارائه دادند و نتیجه‌گیری اصلی این بود که توانایی ایگو در مدیریت اضطراب اجتماعی تحت تأثیر عوامل شناختی مانند خودباوری منفی و توجه متمرکز بر خود قرار دارد.

در کنار سبک‌های دلبستگی و قدرت ایگو یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر اضطراب اجتماعی ظرفیت ذهنی‌سازی می‌باشد که در سال‌های اخیر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است [۱۹]. ذهنی‌سازی، ظرفیت درک احساسات، نیازها، خواسته‌ها و اهداف خود و دیگران است. فانگی و همکاران معتقدند عملکرد اجتماعی موفق، به استدلال دقیق باورها، قصدها، خواسته‌ها و هیجانات خود و دیگران وابسته می‌باشد و افراد با اختلال اضطراب اجتماعی دارای نقص در توانایی ذهنی‌سازی هستند [۲۰، ۲۱]. ترس از ارزیابی منفی و حالات ذهنی که به دیگران نسبت می‌دهند و سوء تفسیر نیت و افکار دیگران به‌عنوان هسته مرکزی اضطراب اجتماعی در نظر گرفته می‌شود. براین اساس به نظر می‌رسد نقص در ذهنی‌سازی نقش مهمی در مفهوم‌سازی، ایجاد و تداوم اختلال اضطراب اجتماعی دارد. مشکلات ذهنی‌سازی می‌توانند خود را به‌وضوح در رفتارها، به‌ویژه در دلبستگی نوجوانان نشان دهند.

با توجه به پژوهش‌ها [۱۹]، افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی در شرایط استرس، دارای توانایی ذهنی‌سازی کمتری هستند. در این حالت‌های ذهنی، تجربه‌ها خیلی واقعی به نظر می‌رسند و برای فرد اضطراب بالایی ایجاد می‌کنند یا از آن‌ها اجتناب می‌شود. افرادی که از راهبردهای مقابله منفعلانه مانند کناره‌گیری هیجانی استفاده می‌کنند، ممکن است توانایی ذهنی‌سازی را برای مدت

3. Clark & Wells

جدول ۱. تعداد نمونه برحسب مقطع و پایه تحصیلی و جنسیت

تعداد (درصد)		پایه تحصیلی
دختران	پسران	
۴۳(۲۸/۲۸)	۴۷(۲۸/۴۸)	هشتم
۴۷(۳۰/۹۲)	۵۰(۳۰/۳۰)	نهم
۹۰(۵۹/۲۲)	۹۷(۵۸/۷۸)	کل
۳۲(۲۱/۰۵)	۳۳(۲۰/۰۰)	دهم
۳۰(۱۹/۷۳)	۲۵(۲۱/۲۲)	یازدهم
۶۲(۴۰/۷۸)	۶۸(۴۱/۲۲)	کل

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

ملاک‌های عدم ورود به مطالعه عبارت بودند از: سابقه اختلالات روانی شدید از جمله اختلالات سایکوتیک و اختلالات شخصیت شدید مثل مرزی و اسکیزوتایپال و عقب‌ماندگی ذهنی.

تشخیص این اختلالات بر مبنای ملاک‌های تشخیصی دفترچه راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانپزشکی^۷ (DSM-V) در نظر گرفته شد که در صورت مشاهده نشانه‌های اختلال یا داشتن سابقه بستری وارد مطالعه نشدند.

معیار خروج نیز عبارت بود از: عدم تکمیل پرسش‌نامه‌ها و مخدوش بودن آن‌ها.

برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از روش رگرسیون چندگانه استفاده شد و متغیرها به صورت هم‌زمان وارد تحلیل شدند.

پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور

این پرسش‌نامه را کانور و همکاران در سال ۲۰۰۰ جهت سنجش اضطراب اجتماعی طراحی کرده‌اند. پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور سه بخش بالینی اضطراب اجتماعی یعنی اجتناب، ترس و علائم فیزیولوژیکی این اختلال را ارزیابی می‌کند. این پرسش‌نامه یک مقیاس خودسنجی شامل ۱۷ ماده است و از سه زیرمقیاس فرعی ترس (۶ ماده)، اجتناب (۷ ماده) و ناراحتی فیزیولوژیکی (۴ ماده) تشکیل شده است. نمره‌گذاری این مقیاس براساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای است.

اعتبار و روایی پرسش‌نامه کانور با استفاده از روش بازآزمایی انجام شده است که تشخیص اختلال هراس اجتماعی برابر با ۷۸ تا ۸۹ درصد می‌باشد و ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه در یک گروه بهنجار ۹۴ درصد گزارش شده است. همچنین ضریب

براساس نواحی دوگانه شهر قزوین محاسبه شد. سپس نسبت دانش‌آموزان براساس دوره متوسطه اول و دوم و درنهایت بر طبق پایه تحصیلی محاسبه شد. درنهایت نمونه مطالعه براساس نسبت‌های محاسبه‌شده در پایه‌های تحصیلی از مدارس موردنظر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. آمار مربوط به تعداد دانش‌آموزان به تفکیک مقطع و پایه تحصیلی و جنسیت در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جهت حفظ پراکندگی مناسب، تصادفی بودن و ترکیب مناسب نوجوانان انتخاب‌شده، پرسش‌نامه‌ها از طریق انتخاب تصادفی دانش‌آموزان دبیرستانی شهر قزوین تکمیل گردید. در این تحقیق، جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از تکمیل پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور^۴ (SPI)، پرسش‌نامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور، پرسش‌نامه روانشناختی قدرت ایگو^۵ (PIES)، پرسش‌نامه ذهنی‌سازی یا ظرفیت بازتابی^۶ (RFQ) توسط دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم شهر قزوین انجام شده است.

باتوجه به تفاوت‌های اجتماعی، فرهنگی و علمی دانش‌آموزان مدارس شهر قزوین، جهت حفظ پراکنش مناسب نمونه‌ها سعی شد دانش‌آموزان از مدارس بخش‌های مختلف شهر قزوین انتخاب شوند. سپس جهت گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه‌های مذکور در اختیار دانش‌آموزان دختر و پسر مدارس انتخاب‌شده قرار گرفت و سپس از پرسش‌نامه‌هایی که به‌طور کامل تکمیل شده بودند در فرآیند تحلیل اطلاعات استفاده شد.

ملاک‌های ورود به مطالعه عبارت بودند از: تحصیل در دوره متوسطه اول و دوم، سواد خواندن و نوشتن و توانایی هوشی متوسط به بالا.

4. Social Phobia Inventory (SPI)

5. The Psychological Inventory of Ego Strength (PIES)

6. Reflective Function Questionnaire (RFQ)

7. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders version 5th (DSM-V)

جدول ۲. داده‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

میانگین ± انحراف معیار							متغیر
دلبستگی (دوسوگرا)	دلبستگی (اجتنابی)	دلبستگی (ایمن)	ذهنیت (عدم قطعیت)	ذهنیت (قطعیت)	قدرت ایگو	اضطراب اجتماعی	
۱۱/۴±۴/۳	۱۳/۵±۳/۶	۱۵/۴±۳/۳	۶/۹±۴/۱	۳/۲±۲/۸	۲۹۰/۲±۲۵/۰	۳۳/۱±۱۱/۴	دختر
۱۲/۳±۳/۶	۱۲/۷±۳/۷	۱۵/۵±۳/۹	۴/۴±۳/۹	۴/۰±۲/۸	۲۸۶/۰±۲۵/۱	۳۲/۶±۱۰/۱	پسر
۱۲/۲±۴/۳	۱۳/۲±۳/۸	۱۵/۴±۳/۹	۵/۸±۵/۰	۴/۴±۳/۳	۲۸۹/۲±۲۶/۲	۹/۰±۱۱/۷	هشتم
۱۲/۱±۵/۳	۱۲/۹±۴/۲	۱۵/۰±۴/۵	۵/۷±۳/۷	۷/۱±۴/۲	۲۸۰/۱±۲۴/۲	۱۲/۴±۱۸	نهم
۱۲/۴±۳/۴	۱۳/۲±۳/۶	۱۶/۲±۳/۱	۶/۶±۴/۰	۲/۵±۲/۰	۲۸۴/۳±۲۴/۴	۱۰/۰±۱۸	دهم
۱۱/۱±۳/۵	۱۳/۲±۳/۴	۱۵/۳±۳/۳	۷/۰±۳/۹	۳/۱±۲/۶	۲۹۰/۱±۲۵/۱	۱۰/۴±۱۷	یازدهم

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

را با استفاده از آلفای کرونباخ به دست آوردند که براساس نتایج به دست آمده این ضریب برای سبک دلبستگی ایمن، نایمن اجتنابی و نایمن دوسوگرا به ترتیب برابر با ۰/۷۷، ۰/۸۱ و ۰/۸۳ درصد تعیین شده است. روایی هم‌زمان پرسش‌نامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور با مصاحبه ساختاریافته ماین برای دلبستگی بزرگسالان به ترتیب ایمن (۰/۷۹ درصد)، نایمن اجتنابی (۰/۸۴ درصد) و نایمن اضطرابی (۰/۸۷ درصد) به دست آمده است [۲۶].

پرسش‌نامه روانشناختی قدرت ایگو

پرسش‌نامه روانشناختی قدرت ایگو به وسیله مارکستروم و دیگران در سال ۱۹۹۷ ارائه شده است. این پرسش‌نامه ۸ نقطه قدرت ایگو شامل شایستگی، وفاداری، عشق، امید، خواسته، هدف، مراقبت و خرد را مورد سنجش قرار می‌دهد که دارای ۶۴ سؤال می‌باشد. عبارت‌های این پرسش‌نامه بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت انجام شده است. مارکستروم و دیگران روایی صوری، محتوا و پرسش‌نامه روانشناختی قدرت ایگو را تأیید کرده‌اند. آن‌ها همچنین پایایی این پرسش‌نامه را با ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۶۸ درصد تأیید کرده‌اند. الطافی [۲۷] در تحقیق خود مقدار آلفای کرونباخ سیاهه را با استفاده از نمونه‌های ایرانی برابر با ۰/۹۱ درصد و پایایی دو نیمه‌سازی مقیاس را برابر با ۰/۷۷ درصد به دست آورده است. پایایی پرسش‌نامه روانشناختی قدرت ایگو در پژوهش آقامحمدیان و همکاران [۲۸] با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۶۴ درصد تعیین شده است.

پرسش‌نامه ظرفیت ذهنی‌سازی یا ظرفیت بازتابی

پرسش‌نامه ذهنی‌سازی یا ظرفیت بازتابی [۲۰] دارای ۱۴ گویه می‌باشد که به وسیله فوناگی و دیگران جهت سنجش ظرفیت بازتابی در کاربردهای پژوهشی تدوین شده است. این پرسش‌نامه

آلفای کرونباخ پرسش‌نامه کانور در مقیاس‌های فرعی ترس برابر با ۰/۸۹ درصد، اجتناب برابر با ۰/۹۱ درصد و ناراحتی فیزیولوژیکی برابر با ۰/۸۰ درصد گزارش گردیده‌اند [۲۲]. کانور و دیگران [۲۳] پایایی بازآزمایی این مقیاس در افراد مبتلا به هراس اجتماعی را ۰/۷۸ تا ۰/۸۹ درصد اعلام کرده‌اند و همسانی درونی پرسش‌نامه کانور نیز در گروه‌های بهنجار برای کل مقیاس برابر با ۰/۹۴ درصد اعلام شد. همچنین در پژوهشی حسنونند عموزاده [۲۴] مقدار آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه را برابر با ۰/۹۴، ضریب بازآزمایی آن را برابر با ۰/۹۶ و روایی همگرای آن را برابر با ۰/۷ به دست آورده‌اند.

پرسش‌نامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور^۸

پرسش‌نامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور دارای ۱۵ سؤال می‌باشد که هازن و شاور در سال ۱۹۸۶ تهیه و تنظیم کرده‌اند. این آزمون در یک مقیاس لیکرتی ۵ درجه‌ای می‌باشد که نمره ۱ و ۵ به ترتیب برای جواب‌های «هرگز» و «تقریباً همیشه» در نظر گرفته شده است. همچنین این پرسش‌نامه دارای ۳ خرده‌مقیاس است که ۵ ماده اول آن به سبک دلبستگی نایمن اجتنابی پرداخته است و ۵ مقیاس دوم آن در ارتباط با سبک دلبستگی ایمن و ۵ ماده سوم نیز در ارتباط با سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا می‌باشند. هازن و شاور پایایی بازآزمایی کل پرسش‌نامه خود را برابر با ۰/۸۱ درصد و پایایی با آلفای کرونباخ را برابر با ۰/۷۸ درصد به دست آورده‌اند.

کولینز و رید ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه را برابر با ۰/۷۹ درصد که حاکی از پایایی زیادی است به دست آورده‌اند. در یک تحقیق نیز اعتبار و پایایی قابل قبولی برای این آزمون به دست آورده‌اند. رحیمیان [۲۵] روایی هم‌زمان این پرسش‌نامه

8. Adult Attachment Questionnaire (AAQ)

جدول ۳. نتایج ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	اضطراب اجتماعی	قدرت ایگو	ذهنی سازی (عدم قطعیت)	ذهنی سازی (قطعیت)	دلبستگی اجتنابی	دلبستگی ایمن	دلبستگی دوسوگرا
اضطراب اجتماعی	۱	-۰/۴۶۴**	-۰/۲۹۴**	-۰/۳۲۵**	-۰/۳۶۹**	-۰/۱۴۶*	-۰/۴۵۵**
قدرت ایگو		۱	۰/۲۹۱**	۰/۲۳۷**	-۰/۱۶۱*	۰/۱۷۳*	-۰/۲۱۱**
ذهنی سازی (قطعیت)			۱	-۰/۶۰۸**	-۰/۰۷۵	۰/۱۲۰	-۰/۲۸۵**
ذهنی سازی (عدم قطعیت)				۱	۰/۱۳۵*	-۰/۱۷۵*	-۰/۲۶۳**
دلبستگی اجتنابی					۱	-۰/۰۳۷	۰/۲۰۹**
دلبستگی ایمن						۱	-۰/۱۵۲*
دلبستگی دوسوگرا							۱

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

* معنی داری در سطح ۰/۰۵، ** معنی داری در سطح ۰/۰۱

در یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت تهیه شد. فانگی و دیگران [۲۰] پایایی درونی پرسش‌نامه ظرفیت ذهنی‌سازی را برای خرده‌مقیاس اطمینان از حالات ذهنی و عدم اطمینان از حالات ذهنی، در یک نمونه بالینی به ترتیب برابر با ۶۵ و ۷۷ درصد تعیین کرده‌اند و در یک نمونه عادی این ضریب را به ترتیب برابر با ۶۷ و ۶۳ درصد به دست آورده‌اند. پایایی بازآزمایی در یک دوره ۳ هفته‌ای، برای خرده‌مقیاس‌های اطمینان از حالات ذهنی و عدم اطمینان از حالات ذهنی، به ترتیب برابر با ۷۵ و ۸۴ درصد گزارش شده‌اند. در ایران درودگر و همکاران [۲۹] برای خرده‌مقیاس‌های این پرسش‌نامه آلفای کرونباخ ۰/۸۸ و ۰/۶۶ به دست آوردند.

یافته‌ها

جدول شماره ۲ میانگین و انحراف‌معیار مربوط به متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. در این **جدول** شاخص‌های فوق به تفکیک جنسیت و پایه تحصیلی در گروه نمونه ارائه شده است.

در **جدول شماره ۳** همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است. براساس این **جدول** متغیرهای قدرت ایگو ($r=0/001, P=0/464$)، ذهنی‌سازی بعد قطعیت ($r=0/294, P=0/001$)، ذهنی‌سازی بعد عدم قطعیت ($r=0/325, P=0/001$)، دلبستگی اجتنابی ($r=0/369, P=0/001$)، دلبستگی ایمن ($r=0/333, P=0/001$) و دلبستگی دوسوگرا ($r=0/455, P=0/001$) ارتباط معنی‌داری با اضطراب اجتماعی دارند.

بین ذهنی‌سازی بعد قطعیت با ذهنی‌سازی بعد عدم قطعیت

جدول شماره ۴ نتایج تحلیل مدل رگرسیون خطی چندگانه را برای تبیین اضطراب اجتماعی نشان می‌دهد. باتوجه به نتایج رگرسیون خطی چندگانه برازش‌یافته ($r^2=27/28, P<0/001$) مشخص شد متغیرهای واردشده به مدل به‌طور مشترک ۴۲/۸ درصد از واریانس اضطراب اجتماعی را تبیین کرده‌اند.

باتوجه به ضرایب رگرسیون به‌دست‌آمده در **جدول شماره ۵** مشخص شد متغیر قدرت ایگو ($\beta=0/281, P<0/001$) و سبک دلبستگی ایمن ($\beta=0/167, P=0/003$) با اضطراب اجتماعی رابطه منفی و معنی‌دار داشتند. متغیرهای سبک دلبستگی نایمن اجتنابی ($\beta=0/229, P<0/001$) و سبک دلبستگی نایمن

جدول ۴. نتایج تحلیل مدل رگرسیون خطی چندگانه جهت تبیین اضطراب اجتماعی

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل‌شده	خطای برآورد	شاخص دوربین واتسن
۰/۶۶۶	۰/۴۴۴	۰/۴۲۸	۸/۶۹	۱/۷۸

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

جدول ۵. ضرایب رگرسیون مرتبط به هر یک از متغیرهای پیش‌بین مرتبط به اضطراب اجتماعی

آماره کنترل اثر هم‌خطی		سطح معنی‌داری	آماره t	ضرایب	ضرایب غیر استاندارد		متغیر پیش‌بین
VIF	T			استاندارد	Se	B	
—	—	۰/۰۰۱	۷/۱۸		۸/۳۵	۶۰/۰۱	عرض از مبدأ
۱/۲۱	۰/۸۲۷	۰/۰۰۱	-۴/۹۰	-۰/۲۸۱	۰/۰۲۶	-۰/۱۲۹	قدرت ایگو
۱/۶۳	۰/۶۱۰	۰/۳۰۲	۱/۰۳	۰/۰۶۹	۰/۱۸۶	۰/۱۹۲	بعد قطعیت
۱/۷۱	۰/۵۸۲	۰/۰۹۵	-۱/۶۸	-۰/۱۱۵	۰/۱۹۹	-۰/۳۳۴	بعد عدم قطعیت
۱/۰۷	۰/۹۳۴	۰/۰۰۱	۴/۲۵	۰/۲۲۹	۰/۱۶۹	۰/۷۱۷	سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی
۱/۱۲	۰/۸۹۰	۰/۰۰۳	-۳/۰۲	-۰/۱۶۷	۰/۱۷۷	-۰/۵۳۳	سبک دلبستگی ایمن
۱/۱۸	۰/۸۴۳	۰/۰۰۱	۵/۷۰	۰/۳۲۴	۰/۱۶۳	۰/۹۲۷	سبک دلبستگی ناایمن دوسوگرا

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

Se: خطای برآورد، T: شاخص تحمل، Vif: شاخص تورم واریانس

متغیر قدرت ایگو و سبک دلبستگی ایمن با اضطراب اجتماعی رابطه منفی و معنی‌دار داشتند. متغیرهای سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و سبک دلبستگی ناایمن دوسوگرا با اضطراب اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری داشتند. باوجود این ابعاد قطعیت و عدم قطعیت ذهنی‌سازی رابطه معنی‌داری با اضطراب اجتماعی نداشتند. هرچند ضریب همبستگی مطابق با نتایج جدول شماره ۳ نشان داد که بین ابعاد ذهنی‌سازی و اضطراب اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود دارد. براساس این یافته، هرچه میزان قطعیت و اطمینان نوجوانان در زمینه درک‌شان از احساسات و حالت‌های ذهنی خود و دیگران اطمینان بیشتری داشته باشند میزان اضطراب آن‌ها در جمع کمتر است.

دروگر و همکاران [۲۹] در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که ذهنی‌سازی نقش واسطه‌ای معنی‌داری بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب اجتماعی دارد. همچنین هایدن و همکاران [۳۰] نیز در مطالعه خود نشان دادند ذهنی‌سازی نقش واسطه‌ای معنی‌داری بین سبک دلبستگی و پریشانی فردی دارد. منصوری و بشارت [۳۱] نیز در مطالعه خود نشان دادند قدرت ایگو دارای نقش واسطه‌ای بین سبک‌های دلبستگی و ذهن‌آگاهی می‌باشد. صفری موسوی و همکاران [۳۲] بیان کرده‌اند که سبک دلبستگی ناایمن به‌طور مستقیم و به‌واسطه ذهن‌آگاهی به‌صورت غیرمستقیم بر ذهنی‌سازی تأثیر دارد.

در تفسیر این یافته‌ها تلویحاً باید بیان کرد که ظرفیت ذهنی‌سازی با اینکه با اضطراب اجتماعی ارتباط دارد اما وقتی اثر آن در ترکیبی از متغیرهای دیگر به‌ویژه سبک‌های دلبستگی و قدرت ایگو در اضطراب اجتماعی در نظر گرفته می‌شود تعدیل می‌شود و ارتباط معنی‌دار خود را از دست می‌دهد. باتوجه به اینکه ذهنی‌سازی نوعی ظرفیت درک احساسات و حالت‌های ذهنی خود و دیگران است، اساساً در بدنه کارکردهای ایگو قرار می‌گیرد

دوسوگرا ($\beta=0/324, P<0/001$) با اضطراب اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری داشتند. همچنین ابعاد ذهنی‌سازی یعنی قطعیت ($\beta=0/302, P=0/095$) و عدم قطعیت ($\beta=-0/115$) رابطه معنی‌داری با اضطراب اجتماعی نداشتند.

هرچند بررسی رابطه بین متغیر ذهنی‌سازی و اضطراب اجتماعی به‌صورت خطی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین ذهنی‌سازی (بعد قطعیت) و اضطراب اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌دار ($r=0/279, P<0/001$) و ذهنی‌سازی (بعد عدم قطعیت) و اضطراب اجتماعی رابطه منفی و معنی‌دار ($r=-0/320, P<0/001$) وجود دارد. از طرفی بررسی رابطه بین قدرت ایگو و ابعاد ذهنی‌سازی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین قدرت ایگو و ذهنی‌سازی در بعد قطعیت ($r=-0/237, P<0/001$) رابطه منفی و معنی‌دار و بعد عدم قطعیت ($r=0/291, P<0/0001$) رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. البته باید به یاد داشته باشیم که در اینجا به‌علت نمره‌گذاری معکوس نمره قطعیت پایین حاکی از اطمینان از ذهنی‌سازی و بالعکس و نمره پایین عدم قطعیت حاکی از اطمینان بالا از ذهنی‌سازی و بالعکس تلقی می‌شود.

بحث

مطالعه حاضر با هدف پیش‌بینی اضطراب اجتماعی براساس سبک‌های دلبستگی، ظرفیت ذهنی‌سازی و قدرت ایگو در نوجوانان شهر قزوین طراحی و اجرا شد. با استفاده از تحلیل رگرسیون خطی چندگانه، متغیرهای پیش‌بین به‌طور هم‌زمان وارد مدل شدند و رابطه آن‌ها با متغیر ملاک مورد بررسی قرار گرفت. باتوجه به نتایج مدل رگرسیون خطی چندگانه در گام اول، متغیرهای پیش‌بین مقدار ۴۲/۸ درصد از تغییرات اضطراب اجتماعی را تبیین کردند. باتوجه به ضرایب رگرسیون به‌دست‌آمده

مکانیسم‌های دفاعی فرایندهای ناخودآگاه هستند که واکنش فرد به تعارض‌های هیجانی و اضطرابی و موقعیت‌های بیرونی و استرس‌زای ناکام‌کننده را میانجی‌گری می‌کنند [۳۸]. مکانیسم‌های دفاعی ناپخته باعث تحریف زیاد تصویر فرد از خودش و کناره‌گیری هیجانی می‌شود، درحالی‌که دفاع‌های پخته باعث آگاهی از احساسات، ایده‌ها و نهایتاً تاب‌آوری و رضایت بالا می‌شود [۳۹، ۴۰].

کسانی که قدرت ایگوی بالایی دارند بهتر می‌توانند با حقایق ناراحت‌کننده، انتقادات، اشتباهات یا موقعیت‌های ناخوشایند دیگر بدون اینکه حالت تدافعی یا ناامنی پیدا کنند، مقابله کنند و از آن‌ها درس بگیرند. آن‌ها مسئولیت اعمال خود را بر عهده می‌گیرند و هرگونه عواقب مثبت یا منفی را بدون سرزنش عوامل خارجی می‌پذیرند. اگرچه براساس نتایج جست‌وجو، هیچ رابطه مستقیمی بین قدرت ایگو و اضطراب اجتماعی به‌عنوان میانجی بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب اجتماعی وجود نداشت، باین‌حال، قدرت ایگو ارتباط نزدیکی با ظرفیت ذهنی‌سازی دارد که مشخص شده است رابطه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب اجتماعی را واسطه‌گری می‌کند.

ظرفیت ذهنی‌سازی به توانایی درک و تفسیر افکار، احساسات و نیات خود و دیگران اشاره دارد [۱۹]. بزرگسالان با سطوح بالای اضطراب دلبستگی یا اجتناب تمایل دارند سطوح بالاتری از علائم اضطراب اجتماعی را نشان دهند و ظرفیت ذهنی‌سازی تا حدی واسطه این رابطه است. بنابراین، درحالی‌که قدرت ایگو به‌طور مستقیم رابطه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب اجتماعی را واسطه‌گری نمی‌کند، ارتباط نزدیکی با ظرفیت ذهنی‌سازی دارد که نقش میانجی ایفا می‌کند. قدرت ایگو عامل مهمی در سلامت روان کلی است و می‌تواند بر نحوه پاسخ افراد به چالش‌ها و استرس از جمله اضطراب اجتماعی تأثیر بگذارد [۱۴].

نتیجه‌گیری

یافته‌های این مطالعه می‌تواند در محیط‌های بالینی برای کمک به نوجوانان مبتلا به اضطراب اجتماعی با گنجانیدن نتایج در ارزیابی‌ها و مداخلات بالینی استفاده شود. این مطالعه رابطه معنی‌دار بین سبک‌های دلبستگی، ظرفیت ذهنی‌سازی و قدرت ایگو را در توسعه و حفظ اضطراب اجتماعی در نوجوانان برجسته می‌کند. درواقع دیدگاه یکپارچه‌ای در زمینه علل و عوامل شکل‌گیری و تداوم اضطراب اجتماعی ارائه می‌دهد که براساس آن سبک‌های دلبستگی ناایمن و رابطه عاطفی ضعیف والدین با نوجوان زمینه‌ساز شکل‌گیری مکانیسم‌های دفاعی ناپخته و ظرفیت ذهنی‌سازی ضعیف در نوجوان می‌شود و سرانجام شرایط فوق به بروز علائم اضطراب اجتماعی نوجوان منجر می‌شود. درواقع به نظر می‌رسد نوجوان در شرایط اجتماعی درک درستی از هیجانات و حالت‌های ذهنی خود و دیگران پیدا نمی‌کند و به همین دلیل اضطراب شکل می‌گیرد.

و جزئی یا عملکردی از عملکردهای ایگو می‌شود. درنتیجه با اینکه با اضطراب اجتماعی به‌طور خطی ارتباط معنی‌داری دارد اما وقتی در کنار دیگر عملکردهای ایگو قرار می‌گیرد در بدنه عملکردهای کلی ایگو تحت عنوان قدرت ایگو اثر خودش را به‌صورت غیرمستقیم بر اضطراب اجتماعی اعمال می‌کند. به همین دلیل محققین تحقیق حاضر تصمیم گرفتند رابطه قدرت ایگو و ذهنی‌سازی را بررسی کنند. همان‌طور که در بخش یافته‌ها مشاهده شد، بین قدرت ایگو و ذهنی‌سازی رابطه معنی‌داری وجود دارد. براساس این رابطه هرچه میزان قدرت ایگو بیشتر باشد، اطمینان از ذهنی‌سازی بالا و عدم اطمینان پایین است. در صورتی که قدرت ایگو پایین باشد اطمینان از ذهنی‌سازی پایین و عدم اطمینان بالا است.

ظرفیت ذهنی‌سازی در تنظیم هیجان و رشد احساس یکپارچه هویت نقش اساسی دارد. این ظرفیت در بستر یک رابطه مبتنی بر دلبستگی ایمن شکل می‌گیرد. درواقع زمانی که یک مراقب ایمن درمورد کودک به‌عنوان سوژه‌ای دارای حالت‌های ذهنی فکر می‌کند. در حالت معکوس، مراقب در حساسیت و پاسخ‌دهی به نیاز کودک به حفاظت و حمایت شکست می‌خورد و زمینه رشد دلبستگی ناایمن و به تبع آن مشکل در رشد توانایی ذهنی‌سازی ایجاد می‌شود. والدینی که نمی‌توانند به‌صورت همدلانه تجارب درونی کودک را منعکس کنند باعث تحریف شدید توانایی ذهنی‌سازی، مانند بیش‌ذهنی‌سازی و دلیل تراشی و تفسیر مفرط حالت‌های ذهنی، آسیب به حس خویشتن یکپارچه، شکست ذهنی‌سازی، ظرفیت انطباقی در تنظیم هیجان و روابط بین‌فردی باثبات و رضایت‌بخش متقابل می‌شوند. این تعاملات به‌صورت «مدل‌های کاری درونی» کدگذاری و درونی می‌شوند که بازنمایی از خود، مراقب و رابطه بین آن‌هاست و اتفاقات هیجانی و اجتماعی بعدی کودک را پیش‌بینی می‌کند. درواقع این توانایی افراد را قادر می‌سازد تا هم بر حالات روانی خود و هم دیگری تأمل کنند و پایه و اساس تعاملات اجتماعی را می‌سازد [۳۳-۳۷].

افراد با سطوح بالایی از اضطراب دلبستگی که با دید منفی درونی‌شده نسبت به شایستگی خود و ترس از پیامدهای منفی بین فردی مشخص می‌شود، تمایل به بروز اضطراب در زمینه‌های اجتماعی و ترس از ارزیابی منفی دارند. ازسوی دیگر، بزرگسالان با سطوح بالای اجتناب از دلبستگی، به‌شدت خودانتقادگر هستند، نسبت به عدم اطمینان تحمل ندارند، دیگران را غیرقابل اعتماد می‌بینند و از نزدیکی احساس ناراحتی می‌کنند. این دیدگاه‌های دلبستگی از خود و دیگران می‌تواند افراد را از طریق فرآیندهای متمایز مستعد نشانه‌شناسی اضطراب اجتماعی کند. درواقع ظرفیت ذهنی‌سازی در دل قدرت کلی ایگو رابطه بین سبک‌های دلبستگی و اضطراب اجتماعی را با تأثیرگذاری بر نحوه تنظیم احساسات افراد در موقعیت‌های اجتماعی واسطه‌گری می‌کند.

حامی مالی

مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه معصومه عیسی‌زاده مقطع کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی علامه قزوینی است. این پژوهش هیچ‌گونه کمک مالی از سازمانی‌های دولتی، خصوصی و غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

مفهوم‌سازی، نظارت، تحلیل داده‌ها، بررسی، ویرایش و نگارش: محمود بهرامخانی؛ نگارش، مرور پیشینه و جمع‌آوری داده‌ها: معصومه عیسی‌زاده.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تضاد منافی بین نویسندگان مقاله وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمام شرکت‌کنندگان در این پژوهش جهت همکاری در این مطالعه سپاسگزاری می‌شود.

با ارزیابی این عوامل در یک محیط بالینی، متخصصان سلامت روان می‌توانند مداخلات هدفمندتر و مؤثرتری را برای رسیدگی به اضطراب اجتماعی ایجاد کنند. برای مثال، سبک‌های دلبستگی ایمن، ظرفیت ذهنی بالا و قدرت ایگوی قوی با سطوح پایین‌تر اضطراب اجتماعی مرتبط است. بنابراین، مداخلاتی که بر بهبود سبک‌های دلبستگی، ظرفیت ذهنی‌سازی و قدرت ایگو تمرکز دارند، می‌توانند در کاهش علائم اضطراب اجتماعی مفید باشند. این می‌تواند شامل رویکردهای درمانی مانند درمان مبتنی بر دلبستگی، درمان مبتنی بر ذهنی‌سازی، یا درمان شناختی-رفتاری باشد که اضطراب اجتماعی و عوامل مرتبط را هدف قرار می‌دهد. حتی از نقطه‌نظر تربیتی می‌توان با شناسایی ضعف و عدم آگاهی والدین در رشد و تربیت صحیح نوجوانان در زمینه‌های فوق، با مداخلات مؤثر از شکل‌گیری مشکلات بعدی رشدی پیشگیری‌های لازم را به عمل آورد.

محدودیت‌های پژوهش

مطالعه حاضر از نوع همبستگی است به همین خاطر در مورد رابطه علت‌ومعلولی متغیرها نمی‌توان قضاوت کرد و نیازمند بررسی‌های مداخله‌ای درمورد رابطه متغیرهای مورد مطالعه است. جامعه آماری مطالعه حاضر محدود به نوجوانان دانش‌آموز است، به همین خاطر نتایج آن برای همه نوجوانان قابل‌تعمیم نیست.

محدودیت بعدی این است که اضطراب اجتماعی مقوله‌ای است که عوامل زیادی در آن دخیل است، به‌دلیل حجم زیاد پرسش‌نامه‌ها و ایجاد مشکلاتی در زمینه تکمیل آن‌ها صرفاً متغیرهای مطالعه حاضر مورد بررسی قرار گرفت.

پیشنهاد‌های پژوهشی

پیشنهاد می‌شود:

-روایی مدل موردنظر در گروه‌های دیگر سنی نیز مورد بررسی قرار گیرد.

- مطالعه موردنظر در نوجوانان غیردانش‌آموزی نیز انجام شود.

- مداخله‌ای مبتنی بر مدل فوق برای نوجوانان دارای اضطراب اجتماعی انجام شود و نتایج آن گزارش شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

پژوهش حاضر با دریافت کد اخلاق از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین با کد IR.QUMS.REC.1403.003 انجام شده است.

References

- [1] Alves F, Figueiredo DV, Vagos P. The prevalence of adolescent social fears and social anxiety disorder in school contexts. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(19):12458. [DOI:10.3390/ijerph191912458] [PMID]
- [2] Davis TE, Munson MS, Tarcza EV. Anxiety disorders and phobias. In: Matson J, editor. *Social behavior and skills in children*. New York: Springer; 2010. [DOI:10.1007/978-1-4419-0234-4_11]
- [3] Chiu K, Clark DM, Leigh E. Cognitive predictors of adolescent social anxiety. *Behaviour Research and Therapy*. 2021; 137:103801. [DOI:10.1016/j.brat.2020.103801] [PMID]
- [4] Yu M, Zhou H, Wang M, Tang X. The heterogeneity of social anxiety symptoms among Chinese adolescents: Results of latent profile analysis. *Journal of Affective Disorders*. 2020; 274:935-42. [DOI:10.1016/j.jad.2020.06.003] [PMID]
- [5] American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Virginia: American Psychiatric Association; 2013. [DOI:10.1176/appi.books.9780890425596]
- [6] Linardon J, Braithwaite R, Cousins R, Brennan L. Appearance-based rejection sensitivity as a mediator of the relationship between symptoms of social anxiety and disordered eating cognitions and behaviors. *Eating Behaviors*. 2017; 27:27-32. [DOI:10.1016/j.eatbeh.2017.10.003] [PMID]
- [7] Lynch H, McDonagh C, Hennessy E. Social anxiety and depression stigma among adolescents. *Journal of Affective Disorders*. 2021; 281:744-50. [DOI:10.1016/j.jad.2020.11.073] [PMID]
- [8] Mao Y, Zuo XN, Ding C, Qiu J. OFC and its connectivity with amygdala as predictors for future social anxiety in adolescents. *Developmental Cognitive Neuroscience* 2020; 44:100804. [DOI:10.1016/j.dcn.2020.100804] [PMID]
- [9] Potterton R, Austin A, Robinson L, Webb H, Allen KL, Schmidt U. Identity development and social-emotional disorders during adolescence and emerging adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Youth and Adolescence*. 2022; 51(1):16-29. [DOI:10.1007/s10964-021-01536-7] [PMID]
- [10] Öztürk Y, Özyurt G, Turan S, Mutlu C, Tufan AE, Akay AP. Relationships Between Theory of Mind (ToM) and attachment properties in adolescent with social anxiety disorder. *Noro Psikiyatri Arsivi*. 2020; 57(1):65-70. [PMID]
- [11] Lincoln J, Tip L, De La Fuente Garcia S. Attachment-related anxiety and social anxiety: The mediating role of self-esteem. medRxiv. [Preprint]. [Link]
- [12] Manning RP, Dickson JM, Palmier-Claus J, Cunliffe A, Taylor PJ. A systematic review of adult attachment and social anxiety. *Journal of Affective Disorders*. 2017; 211:44-59. [DOI:10.1016/j.jad.2016.12.020] [PMID]
- [13] Cyranka K, Rutkowski K, Mielimaka M, Sobański JA, Klasa K, Müldner-Nieckowski L, et al. Changes in ego strength in patients with neurotic and personality disorders treated with a short-term comprehensive psychodynamic psychotherapy. *Psychiatria Polska*. 2018; 52(1):115-27. [DOI:10.12740/PP/OnlineFirst/40020] [PMID]
- [14] Besharat MA, Asadi MM, Gholamali Lavasani M. [The mediating role of ego strength in the effects of dimensions of perfectionism on anxiety symptoms (Persian)]. *Positive Psychology Research*. 2017; 2(4):1-18. [DOI:10.22108/pprs.2017.21717]
- [15] Seo EH, Yang HJ, Kim SG, Yoon HJ. Ego-resiliency moderates the risk of depression and social anxiety symptoms on suicidal ideation in medical students. *Annals of General Psychiatry*. 2022; 21(1):19. [DOI:10.1186/s12991-022-00399-x] [PMID]
- [16] Besharat MA, Shafiei R, Rahiminezhad A. [The relationship between family functioning and identity styles: The mediating role of ego strength (Persian)]. *Journal of Family Research*. 2017; 13(1):7-24. [Link]
- [17] Parviz K, Aghamouhamadian Sharbaf H, Ghanbarihashemabadi B, Dehghani M. [The relationship between ego strength and metacognition among male and female students (Persian)]. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2016; 9(2):118-26. [Link]
- [18] Clark DM, Wells A. A cognitive model of social phobia. In: Heimberg RG, Liebowitz MR, Hope DA, Schneier FR, editors. *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment*. New York: The Guilford Press; 1995. [Link]
- [19] Ballespí S, Vives J, Sharp C, Tobar A, Barrantes-Vidal N. Hypermentalizing in social anxiety: Evidence for a context-dependent relationship. *Frontiers in Psychology*. 2019; 10:1501. [DOI:10.3389/fpsyg.2019.01501] [PMID]
- [20] Fonagy P, Luyten P, Moulton-Perkins A, Lee YW, Warren F, et al. Development and validation of a self-report measure of mentalizing: The Reflective Functioning Questionnaire. *Plos One*. 2016; 11(7):e0158678. [DOI:10.1371/journal.pone.0158678] [PMID]
- [21] Washburn D, Wilson G, Roes M, Rnic K, Harkness KL. Theory of mind in social anxiety disorder, depression, and comorbid conditions. *Journal of Anxiety Disorders*. 2016; 37:71-7. [DOI:10.1016/j.janxdis.2015.11.004] [PMID]
- [22] Salajegheh S, Bakhshani N. [Effectiveness of combined group exposure therapy and coping with stress skills training on social anxiety rate of university students (Persian)]. *Knowledge & Research in Applied Psychology*. 2017; 15(2):96-104. [Link]
- [23] Connor KM, Davidson JR, Churchill LE, Sherwood A, Foa E, Weisler RH. Psychometric properties of the Social Phobia Inventory (SPIN). *New Self-Rating Scale*. *The British Journal of Psychiatry*. 2000; 176:379-86. [DOI:10.1192/bjp.176.4.379] [PMID]
- [24] Hassanvand Amouzadeh M. [Validity and reliability of social phobia inventory in students with social anxiety (Persian)]. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2016; 26(139):166-77. [Link]
- [25] Rahimian Boogar E, Nouri A, Oreizi H, Molavi H, Foroughi Mobarake A. [Relationship between adult attachment styles with job satisfaction and job stress in nurses (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2007; 13(2):148-57. [Link]
- [26] Najarian Z. [Effect of Attachment Styles on Coping Styles and Assertiveness in Students of Kashan Universities (Persian)] [MA thesis]. Kashan: Kashan University, Faculty of Psychology; 2002. [Link]
- [27] Altafi S. [Investigation and comparison of ego strength and personality characteristics of people who dependant and non-dependant to material use (Persian)] [MA thesis]. Tehran: Shahed University, Faculty of Psychology; 2019.
- [28] Aghamohammadian Sherbaf H, Sheikh Rouhani S. [Comparison of anxiety in identity statuses (Persian)]. *Daneshvar Raftar*. 2009; 16(37):9-20. [Link]

- [29] Drogar E, Fathi-Ashtiani A, Ashrafi E. [The mediating role of mentalization in the relationship between attachment and emotion dysregulation with social anxiety (Persian)]. *Developmental Psychology: Iranian Psychologists*. 2020; 17(66):143-54. [[Link](#)]
- [30] Hayden MC, Müllauer PK, Gaugeler R, Senft B, Andreas S. Mentalization as mediator between adult attachment and interpersonal distress. *Psychopathology*. 2019; 52(1):10-17. [[DOI:10.1159/000496499](#)] [[PMID](#)]
- [31] Mansouri J, Besharat MA. [The mediating role of ego strength between attachment styles and mindfulness (Persian)]. *Journal of Psychological Science*. 2019; 18(79):785-95. [[Link](#)]
- [32] Safari Mousavi SS, Sadeghi M, Sepahvandi MA. [The causal model of insecure attachment style and traumatic experiences mediated by mindfulness on the mentalization (Persian)]. *Psychol Models & Methods* 2022; 12(46):85-98. [[DOI:10.30495/jpmm.2022.27975.3395](#)]
- [33] Mikulincer M, Shaver PR. Attachment theory as a framework for studying relationship dynamics and functioning. In: Vangelisti AL, Perlman D, editors. *The Cambridge handbook of personal relationships*. Cambridge: Cambridge University Press; 2018. [[Link](#)]
- [34] Lingardi V, Bornstein RF. Profile of mental functioning - M axis. In: Lingardi V, McWilliams N, editors. *Psychodynamic diagnostic manual: PDM-2 (2nd ed., pp. 75-133)*. New York, NY: Guilford Press; 2017. [[Link](#)]
- [35] Eagle MN. *Attachment and psychoanalysis: Theory, research, and clinical implications*. New York, NY: Guilford Press; 2013. [[Link](#)]
- [36] Fonagy P, Gergely G, Jurist EL. *Affect regulation, mentalization, and the development of the self*. London: Routledge; 2018. [[Link](#)]
- [37] Babaei S, Dehghani M, Zahedi Tajrishi K. [Modeling the relationship between interpersonal trust, mentalizing capacity, conflict resolution styles, and internal working models of attachment in Iranian Couples (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2023; 29(3):304-19. [[DOI:10.32598/ijpcp.29.3.4680.1](#)]
- [38] Euler S, Babl A, Dommann E, Stalujanis E, Labrish C, Kramer U, et al. Maladaptive defense mechanisms moderate treatment outcome in 6 months versus 12 months dialectical-behavior therapy for borderline personality disorder. *Psychotherapy Research*. 2025; 35(4):529-45. [[DOI:10.1080/10503307.2024.2334053](#)] [[PMID](#)]
- [39] Di Giuseppe M, Gennaro A, Lingardi V, Perry JC. The role of defense mechanisms in emerging personality disorders in clinical adolescents. *Psychiatry*. 2019; 82(2):128-42. [[DOI:10.1080/00332747.2019.1579595](#)] [[PMID](#)]
- [40] Tanzilli A, Di Giuseppe M, Giovanardi G, Boldrini T, Caviglia G, Conversano C, et al. Mentalization, attachment, and defense mechanisms: A Psychodynamic Diagnostic Manual-2-oriented empirical investigation. *Research in Psychotherapy*. 2021; 24(1):531. [[DOI:10.4081/ripppo.2021.531](#)] [[PMID](#)]